

MICHELLE SACKSOVÁ

**VŠECHNO
JE LEŽ**

Občas je důležitější, co zůstalo
za námi, než co máme před sebou

COSMOPOLIS

COSMOPOLIS

MICHELLE SACKSOVÁ

VŠECHNO JE LEŽ

Občas je důležitější, co zůstalo
za námi, než co máme před sebou

Přeložil Milan Lžička

Copyright © 2019 by Michelle Sacks

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2020

Translation © Milan Lžička, 2020

Cover illustration © Melissa Karlberg / Arcangel, sergio34 / Deposit Photos

ISBN 978-80-271-2850-1

Věnováno mému tatínkovi Normanovi

SOBOTA

Zrovna když jsem zachraňovala ještě nenarozené lvíče, táta mě zvedl do náručí a odnesl pryč. Clemesta a já jsme právě prováděly komplikovaný porod mláděte, které uvízlo v mamčině bříšku a ne a ne se dostat ven. Té operace jsem se ujala proto, že všemožné léčení je moje silná stránka, a Clemesta mi při ní asistovala jako sestřička, podávala mi nástroje, o které jsem si vždycky řekla, třeba SKALPEL nebo SEŠÍVAČKU KŮŽE nebo KLEŠTĚ NA VYTAŽENÍ MLÁDĚTE. Ta hra se jmenuje MALÝ ZVĚROLÉKAŘ a každý den zachraňujeme život spoustě vzácných zvířátek a uzdravujeme je, pokud onemocní nebo se zraní při lýtých soubojích. Řekla jsem ODSÁVAČKU KRVE, PROSÍM, ale než mi ji Clemesta stihla podat, odnesl nás táta do auta a tak začal ten nejlepší den.

„Kam to jedeme?“ vyzvíдалa jsem. Táta mě posadil na zadní sedadlo. Malinko se mu leskl obličej, tak si hřbetem dlaně otřel čelo.

„Tati,“ nedala jsem se odbýt, „kam mě to vezeš?“

„Podnikneme spolu dobrodružství,“ prohlásil táta. Z dechu mu voněla stovka kafi a matně ještě něco dalšího.

Zazubil se na mě od ucha k uchu, jedním okem mrkl a pak mi dvakrát poklepal na nos, až jsem svraštila obličej.

„Dobrodružství?“ řekla jsem.

Táta přikývl. „Přesně tak,“ odpověděl. „Dobrodružství.“

Byla jsem ÚPLNĚ NEJVÍC natěšená, protože takové dobrodružství, to bylo obrovské a nečekané překvápko a ta přícházejí většinou jen o narozeninách a o Vánocích. To jsou pouhopouhé dva dny z celého dlouhého roku, který má normálně 365 dní, anebo 366, když je zrovna PŘESTUPNÝ ROK, který poskočí o den dopředu, jenže to se děje jenom jednou za čtyři roky 29. února. Ten den má zrovna narozky Deacon od nás ze třídy, co má mimořádně obrovské uši, stejně je ale slaví každý rok. Každopádně jsem byla RADOSTÍ BEZ SEBE, a když mi táta připínal bezpečnostní pás, neřekla jsem mu, že už to DÁVNO zvládnou sama, protože jsem měla hlavu plnou myšlenek na to, kam asi pojedeme, co je to vlastně takové dobrodružství a jak to, že ho podnikáme JEN TAK o všedním a tuctovém sobotním ránu bez zvláštních plánů vyznačených červenou fixkou v rodinném kalendáři ANGLICKÝCH VENKOVSKÝCH ZAHRAD, který visí připnutý na ledniče třemi magnety, co vypadají jako sušenky, ale chutnají jako umělá hmota, takže to ani nezkoušejte.

Táta se posadil dopředu a na sedadlo vedle sebe si položil sportovní tašku. Znova si rukou otřel obličej.

„Kdo s námi to dobrodružství ještě podnikne?“ zeptala jsem se.

„Jenom my,“ řekl. „Ty a já.“

„A Clemesta,“ dodala jsem, protože Clemesta NESNÁŠÍ, když ji někdo opomíná, a pokud se to už stane, bývá pěkně nabručená.

~ ~ ~

Táta nastartoval a já radši Clemestu BEZPEČNĚ připoutala, aby byla taky chráněná, kdybychom měli nehodu nebo kdyby se auto zřítilo z mostu, což se občas opravdu stává. Jednou jsem to viděla v televizi. Záchranáři museli k autu uvázat lana, aby ho vůbec vytáhli z vody. Vevnitř už byli všichni utopení, což je v téhle zemi ČTVRTÁ NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINA SMRTI. Která je na prvním místě, už jsem zapoměla, možná onemocnění srdce nebo ta rakovina, na kterou neustále umírají miliony lidí, jako třeba pán, co bydlel u nás v ulici, a ředitelka Jessopová z mé staré školy, která kvůli ní přišla o vlasy, a taky mámina máma, což byla moje babička, i spousta dalších lidí, na jejichž jména si teď momentálně nevzpomenu.

Když táta vyjel z příjezdové cestičky, otočila jsem se na náš dům, který stojí na adrese Crescent Street 31-42, Astoria, New York, poštovní směrovací číslo 11106, a je to moc krásný a útulný cihlový dům, za nímž mám celou zahradu jenom pro sebe. Uprostřed zahrady stojí starý velikánský strom a táta mi slíbil, že mi na něm už brzo postaví domeček. Budu mu říkat DOLLYINO HLAVNÍ SÍDLO a občas v něm přespím, pokud se budu moct SPOLEHNOUT, že po mně nepolezou pavouci a že mě jako chutnou půlnoční svačinku nebudou pokradmu ožušlávat myši. Bude tam se mnou samozřejmě i Clemesta, protože tu mám u sebe neustále.

V žaludku jako by se mi třepotalo snad TISÍC motýlků. Tihle břišní motýlci jsou výjimeční, objeví se vám v žaludku, když se něčeho hodně bojíte nebo se na něco hodně těšíte. Ti moji byli nádherní pestrobarevní motýlci z tropické džungle, poletovali sem a tam a užívali si velkou oslavu s konfetami a balonky.

Přitiskla jsem si Clemestu k sobě.

„A kam za tím dobrodružstvím vyrážíme?“ zeptala jsem se táty. Zatímco jsme čekali na semaforu, ťukal něco do telefonu.

„To je překvapení,“ řekl.

„Tak mi ho pověz!“

„To nejde,“ odvětil. „Zatím ne.“

„Musíš mi ale aspoň napovědět,“ namítla jsem. „Abych mohla začít hádat. Pak můžeš říkat ,přihořívá, přihořívá, HOŘÍ‘, pokud se budu blížit, anebo ,SAMÁ VODA‘, když budu vedle jak ta jedle. Tak se to dělá.“

Táta se podrbal na bradě. „Mhm,“ zamručel. „No, je to místo.“

„Jaké místo?“

„Skvělé místo.“

„Je to tam lepší než tady?“

„Jo.“

„Jako úplně nejlepší na světě?“

„Jo.“

„Tak to je Disneyland!“ zajásala jsem.

„Ne, Disneyland to není.“

Znova jsem klesla do sedadla a zatvářila se ZKROUŠENĚ – to vždycky úplně svésím koutky pusy, abych dala všem najevo, jak jsem uvnitř smutná a zklamaná.

„Je to tam lepší než v Disneylandu,“ opáčil táta. „Člověk si ještě mnohem víc užije. Bude se ti tam moc líbit.“

„Jak to víš?“

„Prostě to vím.“

„A kdy už tam budeme?“

„Za pár dní,“ řekl táta. „To je cobydup.“

„Dní?“

„Jo.“ Podívala jsem se na tašku vyčuhující z přední sedačky.

„To už jsi nám všechno sbalil?“

„Jo.“

„I mně?“

„Jo.“

„Ale já ti neřekla, co všechno potřebuju.“

„Domyslel jsem si to,“ prohlásil táta. „Chtěl jsem totiž, abys byla překvapená.“

„Aha. To je prima. A jedeme jenom my,“ řekla jsem.

„Jo.“

„Ty, já a Clemesta.“

Táta přikyvoval.

„A co máma?“

Táta se na mě v zrcátku podíval velkýma hnědýma očima, které má úplně stejné jako já. „No, máma přece odjela na tu víkendovou dámskou jízdu, vzpomínáš?“

Zívla jsem, protože se mě pořád držela ospalost, i když doba vstávání dávno minula. „S Ritou?“ zeptala jsem se.

Táta přikývl.

„Asi mi to vypadlo.“

„Odjela brzo ráno,“ líčil táta. „Ještě než ses probudila.“

„Aha.“

„Proto jsem si říkal, že bychom si měli užít víkend jako Dolly a táta.“

Pokývala jsem hlavou. „Jo, a nejspíš to bude ještě větší zábava.“

Vzpomněla jsem si na hru Malý zvěrolékař a na překocenu sanitku ležící na verandě.

„Snad je to lvíče v pořádku,“ pošeptala jsem Clemestě.

„Určitě,“ odpověděla Clemesta. „Stejně je to jenom jako.“

„No jo, teď ale vyrazíme za opravdickým dobrodružstvím. To je důležitější.“

„Jo.“

„Opravdické dobrodružství jsme vlastně ještě nikdy nezažily. Jenom ty tři noci a čtyři dny o prázdninách s našimi v Montauku.“

„Jo,“ přisvědčila Clemesta, „ale tohle je něco jiného.“

„Přesně,“ já na to. „Protože je to překvápko a ještě před třemi vteřinami jsme o něm neměly ani ponětí.“

Clemesta přikývla a mí motýlci znova zatřepetali křídly. Byla jsem úplně nadšená z toho, že mám tátu jenom pro sebe.

I Clemestě poletovali v bříšku motýlci jako mně, a to proto, že jsme vlastně dvojčata. Funguje mezi námi TELEPATIE, což znamená, že spolu dokážeme mluvit i v duchu a taky si navzájem umíme číst myšlenky a víme, co ta druhá cítí v srdíčku. Vždycky všechno vnímáme stejně, třeba jaká jídla nám chutnají nejvíce, nebo když jsme smutné, anebo to, jaké lidi nemáme rády a přály bychom si, aby mávnutím kouzelného proutku zmizeli. Clemesta a já máme i navlas totožné vlasy, KAŠTANOVĚ HNĚDÉ, hodně dlouhé a blyštivé. To znamená husté a lesklé a hezčí, než má kdokoliv jiný. Každý den mi je rozčesává STOVKOU TAHŮ a já zase jí, aby takové i zůstaly. Je s tím fůra práce, ale rozhodně to stojí za to, protože svoje heboučké vlasy máme hrozně moc rády, a navíc totéž dělají i princezny, aby měly vlasy nádherné a pevné a princové po nich mohli vyšplhat nahoru do věže, když nemají žebřík.

Jak se táta vzdaloval ulicí, náš dům byl čím dál menší a menší a tomu se říká *PERSPEKTIVA*, což je obtížné slůvko, které umím vyhláskovat v hlavě i na papíře, protože mám *VYSPĚLÝ MOZEK*. Tak to aspoň říká pančelka Ellisová, která má na starosti naši třídu, a o mozcích prvňáků tak zřejmě něco ví. Možná dokonce pančelka

Ellisová ví všechno na úplně celém světě, až tak je chytrá, ale taky je hrozně hodná a milá, a proto jsem jí letos k Valentýnu vyrobila přáníčko, na které jsem připevnila čokoládové srdíčko. V aktovce se mi maličko rozteklo, jí to ale nevadilo a řekla, že je *LAHODNÉ*, což znamená, že je dobré, ale ještě o něco chutnější.

Pančelka Ellisová mi na víkendy začala dávat víc úkolů, což zní jako trest, ale vlastně je to dobře, protože tak budu ještě chytřejší a bude mi to *STIMULOVAT MOZEK*, což je prý něco jako houba, která nasává věci, a čím je jich víc, tím je spokojenější. Jelikož jsem vypělá, dokážu hláskovat hodně těžká slova jako *PALEONTOLOGIE* nebo *FOSFOREČNANY* a vím, jak někoho zachránit před smrtí udušením, a taky dovedu rozdělat oheň třením klacíků o sebe, i když naostro jsem to ještě nikdy nezkoušela, ale aspoň to budu umět, až to budu opravdu potřebovat. Taky mi jde matika, pamatuju si všechny země a ovládám kouzelnické triky, jako že třeba někomu vytáhnu z ucha minci, a dokážu lidi očarovat zaklínadlem, většinou dobrým a úplně výjimečně i zlým, ale jedině když si to někdo zaslouží, jako třeba *VÍŠ KDO*.

Na semaforu táta odbočil a minuli jsme pana Abdula, který stál na chodníku před svým krámkem. Mávala jsem mu, byl ale zřejmě tak zaujatý kouřením těch svých *ODPORNÝCH CIGARET*, že mi neza-mával zpátky. I když kouří a nejspíš umře na rakovinu plic nebo si zkaží dásně, až mu zčernají a začnou krváčet, je to moc hodný člověk, a kdykoliv si k němu skočíme něco koupit, chová se ke mně moc hezky. Než odejdeme, pan Abdul pokaždé řekne: „Přeju vám krásný den, mladá dámo,“ a já mu na to odpovím: „*NÁPO-DOBŇĚ*,“ což je slovo, které mám hrozně ráda a snažím se ho používat, kde můžu. K mým dalším oblíbeným slůvkům momentálně

patří *papuchalk*, *absurdita* a *darmožrout*. Pančelka Ellisová mi na víkendy půjčuje domů třídní slovník, abych se z něj naučila všechna slova na celém světě. Nejdřív anglická a pak třeba i ve všech ostatních jazycích.

Znám miliony slov, ne všechna jsou ale hezká. K NEJHORŠÍM SLOVŮM na světě patří *rozvod*, *Los Angeles* a *deprese*, což jsou všechno moc špatné věci. *Špatný* se jinak řekne *PŘÍŠERNÝ* a *příšerný* se jinak řekne *HROZNÝ*. *Hrozný* zní skoro stejně jako *hrozny*, jenže to znamená něco jiného a to vím taky.

Líbilo se mi, že jedeme s tátou v autě sami. Zvlášť se mi líbilo, že jedeme v novém autě, což byl nablýskaný a překrásný Jeep Renegade. Táta má velké štěstí, protože dostane nové auto, kdykoliv chce, stačí mu říct NOVÉ AUTO, PROSÍM a má ho. Dělá totiž moc důležitou práci ve VALUE MOTORS, kde lidem prodává nablýskaná nová auta. Mají jich tam STOVKY a všechna ta auta jsou hezká a vypadají nově a uvnitř voní po čerstvých borových šiškách, jelikož mají na zpětných zrcátkách pověšené osvěžovače vzduchu ve tvaru opravdických stromečků, aby měl člověk pocit, že sedí v lese, a ne v autě. Líbilo by se mi, kdyby se vyráběly i jiné vůně, třeba karamelková nebo sušenková s čokoládou – pak by si člověk připadal jako v cukrárně nebo třeba v kuchyni, kde mu báječná máma peče v troubě oblíbenou dobrotu.

Každopádně musíte být STRAŠNĚ CHYTŘÍ, abyste dělali práci jako táta, což on je a každý den nosí šedý oblek s cedulkou, na které je napsané jeho jméno a pod tím *VEDOUcí PRODEJE*. Táta brzo čeká povýšení a to znamená, že dostane ještě důležitější cedulku, tak mu přeju HODNĚ ŠTĚSTÍ. Taky dostane přidáno a to je moc dobrá zpráva, jelikož *PENĚZ NENÍ NAZBYT* a na domě máme

OBROVSKOU HYPOTÉKU, což znamená ÚČTY, ÚČTY, ÚČTY, a ty vídám na kuchyňském stole děsně nerada, protože jakmile jeden zmizí, objeví se další, otevře svou nenažranou obálkovou tlamu a řekne „Okamžitě mě nakrm svými penězi“.

Občas sáhnu po svých kouzlech a nechám účty zmizet pod postelí u sebe v pokojičku. To aby máma s tátou nebyli rozmrzelí a ve stresu. Stres je nemoc, kterou trpí dospěláci, když jsou nešťastní, a která je může i zabít, proto se vždycky ze všech sil snažím, aby měli dobrou náladu. Proto musím BÝT HODNÁ a POSLOUCHAT a CHOvat SE SLUŠNĚ a NEVYVOLÁvat POTÍŽE a taky DĚLAT LEGRANDU. Jednou jsem slyšela někoho říkat, že smích je nejlepší lékař, což znamená, že když je někdo nemocný nebo smutný, můžete ho vyléčit vtípkem, ale musí být opravdu k popukání a ne moc neslušný, jinak se ten člověk naštve.

V tom novém jeepu jsem se dneska projela úplně poprvé, protože si ho táta přivezl domů teprve minulý měsíc. Možná to bylo už dřív, ale zatím v něm každopádně ještě nestihl nikoho svézt.

Jeep byl vevnitř béžový a dokonale čistoučký a sedadla měkká a úžasně hladká, jako děsně pohodlná pohovka v obývacíku. Čudlíkem jsem otevřela okýnko, zase ho zavřela a pak ho znova otevřela, dokud jsem nenašla správnou míru VENTILACE, což znamená vzduch a taky další slůvko, které umím vyhláskovat, když se hodně soustředím. Ventilace se rýmuje s *demonstrací* a taky s *koncentrací*. To je další věc, která mi náramně jde, rýmování. Pančelka Ellisová s námi při čtení hraje takovou hru, kdy musíme na konci každé věty zavolat slovo, které se s ním rýmuje, a já vždycky vyhraju, protože mě příhodné slovíčko pokaždé v duchu napadne už předem. To se nevytahuju, to je prostě NESPORNÝ FAKT, podobně jako je fakt,

že je země oblá koule nebo že šlapat na pukliny v chodníku přináší smůlu, protože tam žijí maličkatí neviditelní skřítci, a pokud je naštvete, sežerou vám prsty na noze. Taky by se nemělo mluvit na černé kočky, i to přináší smůlu. Když občas nějakou uvidím, řeknu: „Promiň, kočindo, ráda bych si s tebou pokecala, ale nejde to.“ A ony to vždycky pochopí, jelikož jsou zvyklé, že se tohle mezi lidmi říká, i když jim samotným nepřipadá, že by nosily smůlu.

Vyrazit si v tom jeepu za dobrodružstvím byla mimořádná odměna, asi jako když si smíte dát k snídani zmrzku nebo když najdete na ulici pětidolarovku, a těšila mě dvojnásob, protože jsem měla tátu jenom pro sebe, což se nestává SKORO NIKDY, MOŽNÁ VŮBEC.

V duchu jsem si vymyslela písničku, kterou jsem nazvala „Dobrodružství“ a která zněla takhle:

*Jedeme za dobrodružstvím, já – já – já,
táta a Dolly a Clemesta, každý si užije!*

Když jsem ji tátovi zaspívala, usmíval se, ale nepřidal se. Nejspíš ještě neznal slova a věnoval pozornost okolnímu provozu, což člověk musí, když řídí. Je to stejné, jako když sedíte v letadle. Nesmíte pilota rozptylovat písničkami, jinak si na nebi poplete cestu a srazí se s hejnem stěhovavých ptáků.

Clemesta a já jsme z okýnka sledovaly, jak míváme pneuservis a pohřební ústav, kde skladují mrtvoly, dokud je nepochovají do země, a taky jsme viděly spoustu stavenišť, která se prý podle všech ROZLÉZAJÍ po celé čtvrti. Viděla jsem pána, který se s igelitovým pytlíkem na ruce shýbl pro hovínko po svém pudlovi, a měla jsem radost, že se chová zodpovědně, protože každý ví, že

KDYŽ SE PES VYKAKÁ, MĚL BY PO NĚM MAJITEL UKLIDIT. AŽ budu mít pejska, vycvičím ho tak, aby si svoje hovínka sbíral sám a já na ně nemusela sahat, protože to by byl hnus a určitě by mi pak celý den smrděla ruka a nikdo by si se mnou ve škole nechtěl hrát. Taky ho vycvičím, aby mi z kuchyně nosil dobroty a dělal hvězdy, protože pejsky můžete naučit skoro cokoliv, akorát řídit nákladák by asi nezvládli.

Táta praštil dlaní do volantu.

„Tak dělej,“ sykl, ani jsme se ale nehnuli a dál trčeli v dopravní zácpě spolu s ostatními auty, která se chtěla někam dostat. Vsadím se, že nikdo další nemířil za dobrodružstvím, určitě jeli jenom na nákup nebo na odběr krve k doktorovi.

„KLIKAŘKY,“ řekla jsem Clemestě. „Jsme zkrátka dvě klikařky.“

V další ulici táta mazaně odbočil a zkusil zácpu objet.

„Hele,“ ukázala jsem, „tamhle bydlí Savannah.“

„Hm?“ hlesl.

„Savannah,“ řekla jsem.

„Kdo to je?“

„Moje nejlepší kamarádka.“

„Aha.“

„Asi jsem ti to zapoměla říct.“

Kousla jsem se do masité části rtu. Clemesta mě šťouchla do žeber.

„No tohle!“ divila se.

„Je to nejlepší kamarádka jenom ve škole,“ uklidňovala jsem ji. „Jinak jsi NA MILION PROCENT moje nejlepší kámoška ty.“

Když táta dojel na konec Savanniny ulice, odbočil doleva. Zase jsme se ocitli v zácpě a zůstali stát na místě.

„Ach jo,“ povzdechl si.

Před náš jeep se pokusilo vmáčknout jiné auto, ale táta ho nepustil. Řidič rozhazoval rukama a kroutil hlavou. Táta zařál dlaň v pěst, jako když se člověk chystá dát někomu ránu. I já cvičím rány pěstí, abych byla silná a zdatná a VE FORMĚ jako máma, ale taky kvůli SEBEOBRANĚ, což znamená, že se dokážete ubránit padouchům, když vás na ulici zezadu přepadnou, prostě uděláte HAJ-JÁ a majznete je loktem. Jakmile žuchnou na zem, vezmete co nejrychleji nohy na ramena.

„Moje druhá nej kámoška je Casey,“ líčila jsem tátovi. „Má doma hada. Ten ale žije ve velké skleněné bedně. Nemůže z ní utéct, ledaže ho někdo vyndá.“

Táta mlčel.

„A žere potkany,“ dodala jsem. „Mají je v mrazáku. Ne spolu s normálním jídlem, ale ve speciálním jenom na mražené potkany. Myslím, že stojí ve sklepě. A taky chovají pískomila, ten ale žije v jiné kleci.“

Táta poklepával prsty na volant a koukal před sebe. Zřejmě se chtěl dokonale soustředit na cestu, abychom se někde neztratili. Ztratit se je DRUHÁ NEJHORŠÍ VĚC na světě a já to musím vědět, protože se mi to jednou stalo. Byly jsme s mámou v zoo v Queensu, což byla mimořádná odměna za to, že jsem získala deset zlatých hvězdiček v TABULCE DOBRÉHO CHOVÁNÍ, kterou mám pověšenou na dveřích pokojíčku. Zlatou hvězdičku můžu získat, když jsem zdvořilá, když dostanu hezkou známku nebo když doma pomáhám a neodmlouvám, a někdy i za to, že zachovám důležité tajemství.

Koukaly jsme s mámou na samici pumy a pak se prý najednou rozhlídla a já nikde, tak dostala HROZNÝ STRACH. I já dostala